

БОНКИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

ШАРҲИ УСТУВОРИИ МОЛИЯВИИ НИЗОМИ БОНКИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН¹ ДАР СЕМОҶАИ СЕҶУМИ СОЛИ 2024

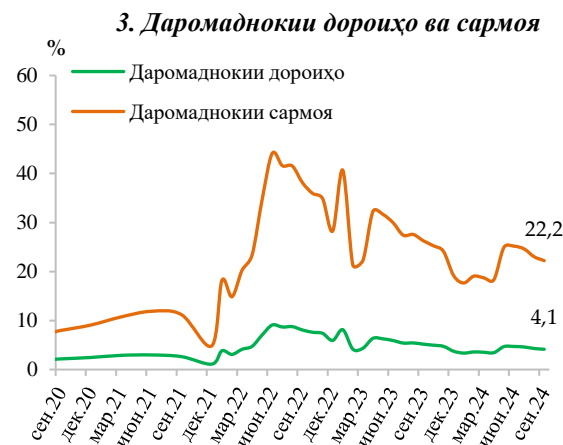
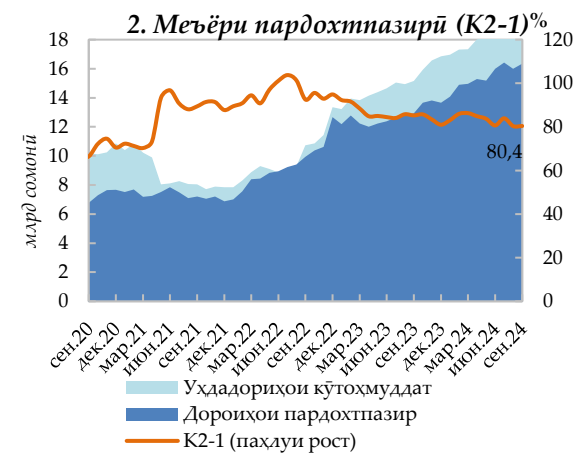
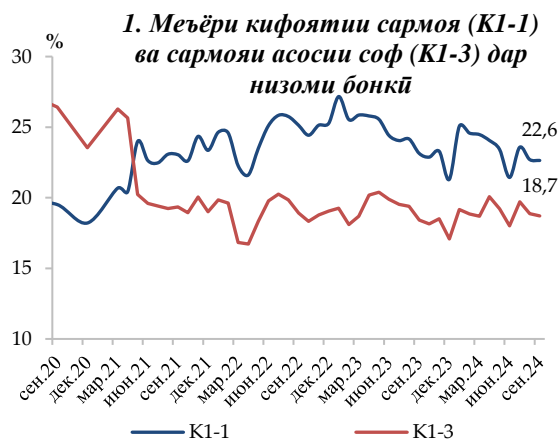
Дар семоҷаи сеҷуми соли 2024 бо назардошти барқароршавии занҷираи таъминоти молу маҳулот дар бозори ҷаҳон, рушди иқтисодиёти ҷаҳон, нисбатан коҳиш ёфтани хавфҳои эҳтимолии марбутии берунӣ, устувории нишондиҳандаҳои асосии молиявии низоми бонкӣ таъмин гардид.

Кифоятии сармоя. Меъёри кифоятии сармоя (K1-1) ва меъёри кифоятии сармояи асосии соф (K1-3) нишондиҳандаҳои асосии устувории молиявӣ дар низоми бонкӣ ба ҳисоб рафта, дар охири моҳи сентябри соли 2024 аз ҳудуди муқарраршуда 10,6 банди фоизӣ (б.ф.) ва 8,7 б.ф. зиёд иҷро гардид, мутаносибан 22,6 фоиз ва 18,7 фоизро ташкил доданд.

Мавриди зикр аст, ки аз сатҳи талаботи ҳадди ақал баланд қарор доштани нишондиҳандаи меъёри кифоятии сармоя ба кам шудани талафоти эҳтимолии молиявӣ ва таъмини фаъолияти беамониати низоми бонкӣ мусоидат менамояд.

Пардохтпазирӣ. Меъёри пардохтпазирӣ (K2-1) дар сатҳи низом ба талаботи ҳадди ақали меъёри мақбул (30 фоиз) мутобиқ буда, 80,4 фоизро ташкил намуд. Меъёри пардохтпазирӣ барои ташкилотҳои қарзии низомсоз низ ба талаботи ҳадди ақали меъёри мақбул (50 фоиз) мутобиқ буда, ба 75,7 фоиз баробар гардид. Пардохтпазирӣ бо асҷори хориҷӣ ифодаёфтаи низоми бонкӣ низ дар сатҳи муносиб қарор дошта, 91,6 фоизро ташкил намуд.

Даромаднокӣ. Дар давраи ҳисоботи нишондиҳандаҳои даромаднокии низоми бонкӣ аз рӯи дороиҳо ва сармоя тамоюли

¹ Бонкҳо, ташкилотҳои қарзии гайрибонкӣ ва ТАҚХ

муътадил дошта, мувофиқан 4,1 фоиз ва 22,2 фоизро ташкил намуданд.

Сифати сандуқи қарзӣ. Ҳиссаи қарзҳои ғайрифаъл (ҚҒФ)² дар сандуқи қарзӣ 13,0 фоизро ташкил дод, ки нисбат ба ҳамин давраи соли қаблӣ 1,7 б.ф. зиёд мебошад.

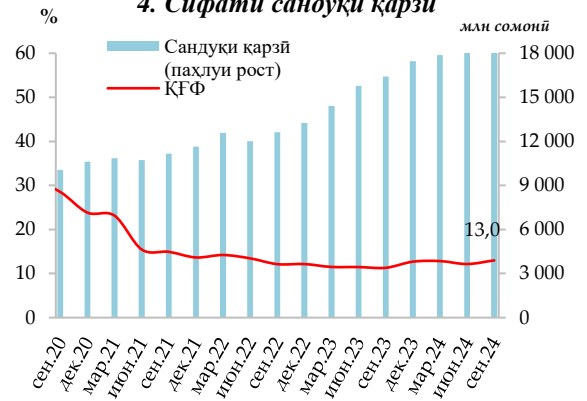
Нишондиҳандаи фонди пӯшонидани талафоти имконпазир (ФПТИ) нисбат ба ҚҒФ бошад, дар ин давра ба 90,2 фоиз баробар гардид.

Бояд қайд намуд, ки таносуби нишондиҳандаи ҚҒФ тарҳи ФПТИ нисбат ба сармояи танзимшаванда (СТ) ба ҳолати 30 сентябри соли 2024 3,6 фоизро ташкил дод, ки ин нишондод кам будани сарбории ҚҒФ-ро ба сармоя ифода менамояд.

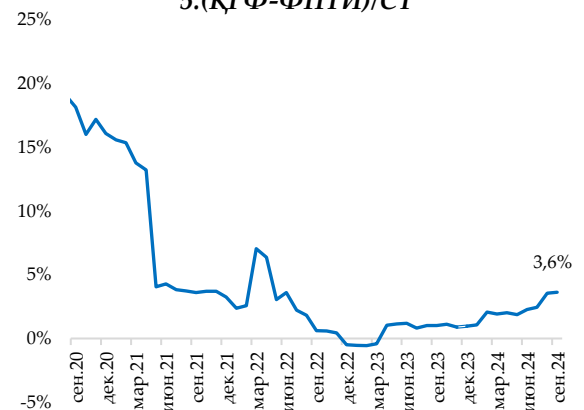
Хавфи асърӣ. Дар давраи ҳисоботӣ ҳиссаи қарзҳои асърӣ ва пасандозҳои асърӣ дар муқоиса ба интиҳои моҳи сентябри соли 2023 ба андозаи 1,2 б.ф. ва 5,8 б.ф. коҳиш ёфта, мувофиқан 30,6 фоиз ва 39,8 фоизро ташкил намуданд. Раванди коҳишёбии долларикунонӣ аз коҳиш ёфтани хавфи асърӣ ва таъсири омилҳои беруна ба низоми бонкӣ гувоҳӣ медиҳад.

Яке аз роҳҳои муайян намудани осебпазирии сармояи низоми бонкӣ ба хавфи асърӣ ин таносуби мавқеи умумии қарзҳои асърӣ нисбат ба сармояи танзимшаванда мебошад, ки номувофиқати мавқеи қарзҳои асърӣро аз рӯйи дороиҳо ва уҳдадориҳо нишон медиҳад. Тибқи таҳлилҳо сармояи низоми бонкии Тоҷикистон аз хавфи асърӣ нисбатан камтар осебпазир буда, нишондиҳандаи болозикр дар интиҳои моҳи сентябри соли 2024 3,5 фоизро ташкил дод.

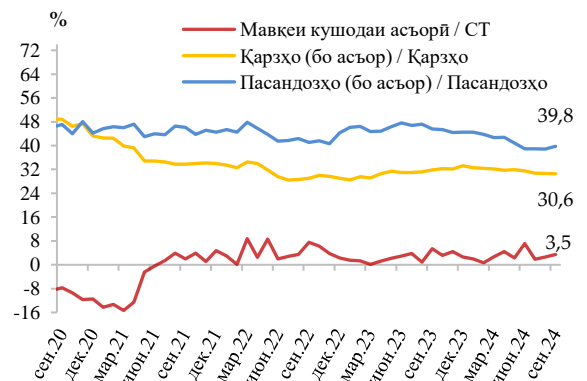
4. Сифати сандуқи қарзӣ

5. (ҚҒФ-ФПТИ)/СТ

6. Нишондиҳандаҳои хавфи асърӣ

Манбаъ: ҳисобҳои БМТ

2 Қарзҳои зиёда аз 30 рӯз батаъхиррафта.